

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				
Назва		РЕКОНСТРУКТИВНО-ВІДНОВНА ХІРУРГІЯ ОПОРНО-РУХОВОЇ СИСТЕМИ ПРИ НАСЛІДКАХ ТРАВМ		
Галузь знань		I Охорона здоров'я		Відділ травматології опорно-рухової системи
Спеціальність		I2 Медицина	Науковий відділ, локація	ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України, 4 поверх
Освітньо-наукова програма		Травматологія та ортопедія	Обов'язковий чи вибірковий освітній компонент	Цикл дисциплін професійної підготовки
			Мова викладання	Спец. курс з травматології та ортопедії
Освітній рівень		Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії	Форми навчання	Вибірковий курс (ВК 1.11)
			Рік навчання	українська
			Семестри	очна (денна), заочна
ВИКЛАДАЧІ				
	Романенко Костянтин Костянтинович			
	Посада	Завідувач відділу травматології опорно-рухової системи	Телефон	0677918029
	Науковий ступінь	кандидат медичних наук	Корпоративна пошта викладача	institutesytenko@ukr.net
	Вчене звання			
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ				
Анотація (чому це потрібно/цікаво вивчати)		поглиблення теоретичних та практичних знань про наслідків травм опорно-рухової системи, їх діагностику та оперативне лікування, отримання аспірантами практичних навичок щодо проведення різноманітних хірургічних втручань з приводу наслідків травм опорно-рухової системи.		
Мета		ознайомлення аспірантів з сучасними методами та технологіями діагностики, лікування та відновлення функції опорно-рухової системи після травматичних ушкоджень		
Методи навчання		словесні - лекція, пояснення, бесіда; наочні - презентації, виконані із застосуванням програми PowerPoint; практичні - виконання вправ, завдань; проблемно-пошукові методи - дискусія та колективне обговорення можливих підходів до вирішення задач чи експериментальних завдань.		
Обсяг кредитів ЄКТС/загальна кількість учб. годин (загальний обсяг та розподіл за		Число кредитів ECTS – 5 (150 годин) Лекцій – 24 години Практичних занять – 75 годин Самостійна робота – 47 годин Консультації – 4 години		

формами начальних занять)	
Форма контролю	диференційований залік
Компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 ; ЗК3 ; ЗК4; ЗК5;ЗК6
Фахові компетентності (СК)	СК1 ; СК2;СК10 ; СК11
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1 ; ПРН2 ; ПРН3 ; ПРН9; ПРН11; ПРН12; ПРН13; ПРН16 ; ПРН17
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Змістовні модулі	Змістовний модуль 1 Загальні питання реконструктивної хірургії в травматології Змістовний модуль 2 Інфекційні ускладнення в травматології Змістовний модуль 3 Пізні ускладнення при травмах кістково-м'язової системи Змістовний модуль 4 Відновлення цілісності та функції м'якотканних структур
Теми лекцій	Л 1. Реконструктивна хірургія опорно-рухової системи як напрям травматології та ортопедії Л 2. Переломи кісток, вивихи та переломовивихи, сучасні методи лікування Л 3. Гнійно-некротичні ускладнення Л 4. Хронічні гнійно-некротичні ускладнення. Остеомієліт. Л 5. Несправжні суглоби Л 6. Післятравматичні деформації довгих кісток Л 7. Посттравматичний деформуючий остеоартроз Л 8. Посттравматичні контрактури суглобів Л 9. Пластика зв'язок та сухожиль Л 10. Відновлення пошкоджених м'язів та нервів
Теми практичних занять	1. Показання до реконструктивної хірургії при наслідках травм опорно-рухової системи. 2. Основні види реконструктивних втручань на кістках, суглобах та м'якотканних структурах 3. Сучасні технології та матеріали у реконструктивно-відновній хірургії. 4. Принципи та етапи реабілітації при наслідках травм опорно-рухової системи 5. Репаративна регенерація кісткової тканини, стадії репаративного остеогенезу 6. Основні принципи застосування сучасних методів остеосинтезу 7. Основні принципи лікування гнійно-некротичних ускладнень 8. Поширені гнійно-некротичні ускладнення, тактика лікування 9. Остеомієліт, класифікація, патогенез, клініка, діагностика, методи лікування 10. Пластика кісткових порожнин, сучасні матеріали і техніка оперативних втручань 11. Види дисрегенерації при переломах довгих кісток, їх рентгенологічні і морфологічні характеристики 12. Методи обстеження хворих з нормальним та порушеним перебігом репаративного остеосинтезу 13. Основні принципи лікування порушень репаративного остеосинтезу 14. Коригуючі остеотомії при післятравматичних деформаціях довгих кісток, показання до застосування, техніка оперативних втручань 15. Реостеосинтез, показання до застосування. 16. Артропластика, показання до застосування, види артропластики, техніка операцій 17. Ендопротезування суглобів, показання і протипоказання до

	тотального ендопротезування 18. Артродез, показання до застосування, техніка артродезуючих оперативних втручань 19. Види контрактур суглобів, методи їх лікування 20. Основні принципи, етапи та сучасні технології реабілітації хворих з контрактурами суглобів. 21. Пластика зв'язок із застосуванням полімерних матеріалів і аутогенних тканин, методи операцій 22. Види пластики при пошкодженні сухожилків, методика оперативного втручання і шви, які застосовуються при пластичних операціях Пересадка сухожилків, технології оперативних втручань 23. Пошкодження м'язів, види і техніка оперативних втручань з відновлення їх цілісності та функції 24. Пошкодження нервів кінцівок, види і техніка оперативних втручань з їх відновлення
Самостійна робота	1. Основні види реконструктивних втручань на кістках, суглобах та м'якотканних структурах 2. Етапи та оцінка ефективності реконструктивно-відновного хірургічного втручання 3. Порушення процесів репаративного остеогенезу при діафізарних переломах довгих кісток, чинники ризику, діагностика, лікувальна тактика 4. Комплексне хірургічне лікування ранніх гнійно-некротичних ускладнень після травм і оперативних втручань у хворих ортопедо-травматологічного профілю 5. Профілактика гнійно-некротичних ускладнень після травм і оперативних втручань у хворих ортопедо-травматологічного профілю 6. Застосування гідроксилапатитної і кальційфосфатної кераміки для пластики кісткових порожнин 7. Хірургічне лікування внутрішньосуглобових переломів та несправжніх суглобів шийки стегнової кістки 8. Діагностика та лікування неправильно зрощених переломів і деформацій кісток 9. Діагностика та лікування посттравматичного остеоартрозу 10. Хірургічне лікування пошкоджень колінного суглобу 11. Лікування контрактур, застарілих переломів і переломовивихів ліктьового суглобу 12. Лікування ушкоджень проксимального відділу плечової кістки 13. Реконструктивно-відновна хірургія кисті 14. Реконструктивно-відновна хірургія стопи 15. Діагностика та лікування пошкоджень м'яких тканин 16. Принципи реабілітації хворих з наслідками травм кістково-м'язової системи
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	
Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Положення про порядок контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня ступеня доктора філософії (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/regulations_procedure_evaluating_results.pdf)	
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ,	
Регулярне відвідування аспірантами/здобувачами вищої освіти лекцій та практичних занять; не спізнюватися і не пропускати заняття без поважних причин. Аспіранти/здобувачі повинні мати відповідну теоретичну підготовку до практичних занять згідно з тематикою, виконувати всі необхідні завдання і працювати на кожному занятті. Очікується активна участь аспіранта/здобувача у освітньому процесі, прагнення детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання викладачу, дискутувати, обов'язковим є знайомство з першоджерелами. Під час дискусії є важливим: повага до колег, толерантність до інших поглядів на проблему,	

сприйнятливості та неупередженості, ретельна аргументація своєї думки, можливість змінювати свою позицію під впливом доказів.

Індивідуальні консультації за попередньою домовленістю, формат: офлайн, онлайн

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Усі учасники освітнього процесу (викладачі та здобувачі вищої освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДУ «ПІХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/codex_academic_integrity.pdf) Положення про запобігання та виявлення академічному плагіату здобувачів вищої освіти та співробітників https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulations_detection_prevention_academic_plagiarism.pdf, Політика використання штучного інтелекту в ДУ «ПІХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulation_ai.pdf

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова	1. Травматологія та ортопедія : підручник для студ. вищих мед.навч. закладів (видання 2ге) / за ред.: Голки Г. Г., Бур'янова О. А., Климовицького В. Г. Вінниця : Нова Книга, 20192. Ортопедія і травматологія : підручник / під редакцією О. М. Хвисяка. – Харків : Оригінал, 2018. —720с.3. Романенко К.К. Відновлення стану м'язів-стабілізаторів, які забезпечують вертикальне положення тулуба в пацієнтів із післятравматичними деформаціями довгих кісток нижніх кінцівок к віддаленому періоді / К.К. Романенко, В.А. Стауде, А.О. Стауде // Ортопедія, травматологія та протезування. – 2023. -№ 4. – С. 79-864. Остеосинтез / М. О. Корж, К. К. Романенко, Я. А. Долуда // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: https://esu.com.ua/article-771225. Романенко К.К. Клінічне значення післятравматичних деформацій довгих кісток нижніх кінцівок. / К. К. Романенко, Я. А. Долуда, Д. В. Прозоровський, В. Б. Парій // Ортопедія, травматологія та протезування. – 2020. -№ 4. – С. 72-79
DOI: http://dx.doi.org/10.15674/0030-59872020472-796. Корж М.О. Вікові аспекти регенерації кістки (огляд літератури) М.О. Корж, П.М. Воронцов, Н.О. Ашукіна, В.С. Мальцева //Ортопедія, травматологія та протезування. – 2021. -№ 3. – С. 92-100.7. Корж М.О. Матеріали на основі трикальційфосфату для заміщення дефектів кісток (огляд літератури) / М.О. Корж, В.А. Філіпенко, К.С. Поплавська, Н.О. Ашукіна // Ортопедія, травматологія та протезування. – 2021. -№ 2. – С. 100-1078. Основи комплексної реабілітації пацієнтів з патологіями опорно-рухового апарату: Навч. посібник / А.Д. Салєєва, О.Г. Аврунін, І.М.Чернишова, І.В. Кабаненко, О.М. Дацок, Т.О. Трофименко, І.С. Дондорева, Ж.В. Мірошнікова, С.В.Ковальова. Харків: ХНУРЕ, 20239. AO principles of fracture management 2nd expanded edition. Thomas P Rüedi, Richard E Buckley, Christopher G Moran Copyright © 2007 by AO Publishing, Switzerland, Clavadelstrasse 8, CH-7270 Davos Platz First edition, 2000, by TP Rüedi, WM Murphy Distribution by Georg Thieme Verlag, Rüdigerstrasse 14, DE-70469 Stuttgart and Thieme New York, 333 Seventh Avenue, US-New York, NY 10001 ISBN 10 3-13-117442-0 (GTV); ISBN 10 1-58890-556-X (TNY); ISBN 13 978-3-13-117442-0 (GTV); ISBN 13 978-1-58890-556-7 (TNY) 948 p.]10. G On Tong Suthorn Bavonratanavech AO Manual of Fracture Management Minimally Invasive Plate Osteosynthesis (MIPO) Copyright © 2007 by AO Publishing, Switzerland, Clavadelstrasse, CH-7270 Davos Platz Distribution by Georg Thieme Verlag, Rüdigerstrasse 14, D-70469 Stuttgart, Germany and Thieme New York, 333 Seventh Avenue, US-New York, NY 10001 365 p.11. Ayoola Ademola, Kevin A Hildebrand, Prism S Schneider, Nicholas G H Mohtadi, Neil J White, Michael J Bosse, Alexandra Garven, Richard E A Walker, Tolulope T Sajobi. Prevention of posttraumatic contractures with Ketotifen 2 (PERK 2) - protocol for a multicenter randomized clinical trial // BMC Musculoskelet Disord. 2020 Feb 24;21(1):123. |
|--------|---|

	doi: 10.1186/s12891-020-3139-2. 12. Staude V., Romanenko K., Radzishevskaya Y., Prozorovsky D., Staude A. Rehabilitation treatment for patients with post-traumatic deformities of long bones of lower extremities in the long term after trauma. Journal of Physical Education and Sport. Vol. 23 Issue 3, Part # 9 March 2023. PP. 748 _ 755, online ISSN: 2247-806X; p-ISSN:2247-8051; ISSN L:2247-8051 JPES DoI : 0 .77 5 2lj pes.20230.3 0 91 13. Husak V, Povelychenko O, Maltseva V, Romanenko K, Vorontsov P, Pazdnikov R. Growth Factor and Cell Content in Platelet-Rich Plasma (PRP), Leukocyte- and Platelet-Rich Plasma (L-PRP), Platelet-Rich Fibrin (PRF) in Patients with Long Bone Defects from Combat Injuries / Husak et al. <i>BMC Musculoskeletal Disorders</i>. Published: 24 December 2025 Volume 26, article number 1106, (2025) DOI: https://doi.org/10.1186/s12891-025-09346-9 14. Hayda R, Rikhter O, Horehliad O, Nikitin P, Romanenko K, Makhovskyi V, Hariyan S, Tsybul'skyi O. Guest nation symposium: management of musculoskeletal war injuries. <i>OTA Int</i>. 2025 Oct 13;8(6 Suppl):e443. doi: 10.1097/OI9.0000000000000443. PMID: 41098365; PMCID: PMC12519551
<u>Додаткова</u>	1. <u>Alexander Hofmann, Stanislav Gorbulev, Thorsten Guehring, Arndt Peter Schulz, Rupert Schupfner, Michael Raschke, Stefan Huber-Wagner, Pol Maria Rommens</u>. Autologous Iliac Bone Graft Compared with Biphasic Hydroxyapatite and Calcium Sulfate Cement for the Treatment of Bone Defects in Tibial Plateau Fractures: A Prospective, Randomized, Open-Label, Multicenter Study // <i>Bone Joint Surg A</i>. 2020 Feb 5;102(3):179-193.mdoi: 10.2106/JBJS.19.00680. 2. Brewster J, Grenier G, Taylor BC, et al.: Long-term comparison of retrograde and antegrade femoral nailing, <i>Orthopedics</i> 20:1, 2020 3. Mehryar P, Shourijeh M, Rezaeian T, Khandan A, Messenger N, O'Connor R, Farahmand F, Dehghani-Sani A. The Impact of Different Self-Selected Walking Speeds on Muscle Synergies in Transfemoral Amputees during Transient-State Gait. <i>Biomechanics</i>. 2024; 4(1):14-33. https://doi.org/10.3390/biomechanics4010002 4. Evangelopoulos D, Chalikias S, Michalos M, et al.: Medium-term results after surgical treatment of high-energy tibial plateau fractures, <i>J Knee Surg</i> 33:394, 2020 5. <u>Grayson R Norris, Jake X Checketts, Jared T Scott, Matt Vassar, Brent L Norris, Peter V Giannoudis</u> Prevalence of Deep Surgical Site Infection After Repair of Periarticular Knee Fractures: A Systematic Review and Meta-analysis // <i>JAMA Netw Open</i>. 2019 Aug 2;2(8): e199951. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2019.9951. 6. Hendrickx LAM, Virgin J, van den Bekerom MPJ, et al.: Complications and subsequent surgery after intra-medullary nailing for tibial shaft fractures: review of 8110 patients, <i>Injury</i>, 2020. 7. Kostiantyn Romanenko, Nataliya Ashukina, Valentyna Maltseva. Degenerative changes in rat ankle cartilage induced by varus extra-articular femoral deformation. <i>Orthopedics, traumatology and prosthetics</i>, 2025, 4, 99 107. DOI: https://doi.org/10.15674/0030-59872025499-107

Рік введення: 2026-2027учбовий рік

Розробник силабусу:

Викладач канд.. мед. наук Костянтин РОМАНЕНКО

Узгоджено

Гарант ОНП

Доктор медичних наук Інга ФЕДОТОВА